

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 18.10.2012

**RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/
onderneming**

- **Datum van de samenstelling:** 15.05.2007
- **1.1 Productidentificatie**
- **Handelsnaam:** ABS-ESD7
- **1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Toepassing van de stof / van het preparaat:** Filament voor Stratasys® Inc. FDM™ modeler
- **1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad**
- **Fabrikant / Leverancier:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

- **In Europe:**

C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Parkstraße 29 Fax: +49-2151-6520869
D-47829 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **E-mailadres van de bevoegde persoon die verantwoordelijk is voor het veiligheidsinformatieblad**
sdb@csb-online.de
- **Inlichtingengevende sector:** Afdeling produktveiligheid
- **1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen:**
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum: Tel +31 (0) 30-2748888

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

- **2.1 Indeling van de stof of het mengsel**
- **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**
Het product is niet geïdentificeerd volgens de CLP-verordening.
- **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG** vervalt
- **Speciale gevaarsomschrijving voor mens en milieu:** Bijzonder slipgevaar bij verspreiding op de grond.
- **Classificatiesysteem:**
Het product moet geen markering krijgen op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatierichtlijn voor preparaten in de EG", laatste editie.
- **2.2 Etiketteringselementen**
- **Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008** vervalt
- **Gevarenpictogrammen** vervalt
- **Signaalwoord** vervalt
- **Gevarenaanduidingen** vervalt
- **2.3 Andere gevaren**
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

- **3.2 Chemische karakterisering: Mengsels**
- **Beschrijving:** thermoplastisch polymeer met koolstof nanobuisjes

(Vervolg op blz. 2)

NL

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 18.10.2012

Handelsnaam: ABS-ESD7

(Vervolg van blz. 1)

· **Gevaarlijke inhoudstoffen:** vervalt**RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen**

- **4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**
- **Algemene informatie:** Verontreinigde kleding uittrekken.
- **Na het inademen:** Frisse lucht toevoeren; bij klachten arts opzoeken.
- **na huidcontact:**
  - Met water en zeep afwassen.
  - Na contact met het gesmolten produkt snel met koud water afkoelen.
  - Het gestolde produkt niet van de huid trekken.
  - Er onmiddellijk een dokter bijhalen.
- **Na oogcontact:**
  - De ogen gedurende verscheidene minuten onder stromend water afspoelen terwijl het ooglid geopend blijft.
  - Bij aanhoudende klachten een dokter raadplegen.
  - Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.
- **Na inslikken:**
  - Mond spoelen en overvloedig water drinken.
  - Als de klachten niet minder worden, een arts consulteren.
- **4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten**
  - Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**
  - Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

- **5.1 Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:**
  - Watersproeistraal
  - Schuim
  - Alcoholbestendig schuim
- **blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:**
  - Kooldioxyde
  - Bluspoeder
  - Lack of cooling capacity may permit re-ignition.
- **5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**
  - Bij een brand kan vrijkomen:
    - Smoke
    - Koolmonoxyde (CO) en Kooldioxyde (CO₂)
    - Koolwaterstoffen
    - Cyaanwaterstof (HCN)
  - Onder bepaalde brandomstandigheden mogen sporen van andere giftige stoffen niet worden uitgesloten.
- **5.3 Advies voor brandweerlieden**
- **speciale beschermende kleding:**
  - Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.
- **Verdere gegevens**
  - De brandresten en het besmette bluswater moeten overeenkomstig de overheidsvoorschriften worden geborgen.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- **6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**
  - Persoonlijke beschermingskleding dragen.
  - Stofvorming vermijden.

(Vervolg op blz. 3)

NL

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 18.10.2012

Handelsnaam: ABS-ESD7

(Vervolg van blz. 2)

- Stof niet inademen.
- Aanraking met de ogen vermijden.
- De damp niet inademen.
- Slipgevaar als gevolg van het uitgelopen/gemorste produkt.
- **6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen:**
Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.
- **6.3 Insluifings- en reinigingsmethoden en -materiaal:**
Mechanisch opnemen.
Het opgenomen materiaal volgens de voorschriften afvoeren.
- **6.4 Verwijzing naar andere rubrieken**
Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

- **7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
Voor goede ventilatie/afzuiging op de arbeidsplaatsen zorgen.
Stofvorming vermijden.
Ontstaand stof/rook niet inademen.
Aanraking met de ogen vermijden.
Aanraking met de huid vermijden.
Contact med heet produkt vermijden.
Nakoming van de BGW-waarden en/of andere grenswaarden.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**
Stof kan samen met lucht een ontplofbaar mengsel vormen.
Ontstekingsbronnen op afstand houden - Niet roken.
Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.
- **7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
  - **Opslag:**
  - **Eisen ten opzichte van opslagruimte en containers:** Opslag conform geldende voorschriften.
  - **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk
  - **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:** Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.
- **7.3 Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **8.1 Controleparameters**
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de arbeidsruimte in acht genomen moeten worden:**
Grenswaarden voor stof in acht nemen.
- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.
- **8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling**
- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
Stof/rook/nevel niet inademen.
Aanraking met de ogen vermijden.
Langdurig en intensief huidcontact vermijden.
Aanraking van de gesmolten massa met de huid vermijden.
Vóór de pauze en aan het einde van het werk handen wassen.
- **Ademhalingsbescherming:**
Bij voordurende nakoming van de BGW en / of andere grenswaarden, zijn normalerwijze geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.

(Vervolg op blz. 4)

NL

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 18.10.2012

Handelsnaam: ABS-ESD7

(Vervolg van blz. 3)

· Handbescherming:
Veiligheidshandschoenen
Bij hantering van heet/gesmolten product tegen hitte beschermende handschoenen.
Kies handschoenmateriaal rekening houdend met de penetratietijden, de permeatiegraden en de degradatie.
Het handschoenmateriaal moet ondoorlatend en bestand zijn tegen het product / de stof / de bereiding.
Voor elke nieuwe toepassing van de handschoen moet de dichtheid ervan gecontroleerd worden.
Op grond van falende testen kan geen aanbeveling voor handschoenmateriaal voor het product / de bereiding / het chemicaliënmengsel afgegeven worden.
Om huidproblemen te vermijden, moet het dragen van handschoenen tot het strikt noodzakelijke worden beperkt.
· Handschoenmateriaal
De keuze van een geschikte handschoen is niet alleen afhankelijk van het materiaal, maar ook van andere kwaliteitskenmerken en verschilt van fabrikant tot fabrikant. Aangezien het product uit meerdere stoffen is samengesteld, is de duurzaamheid van de handschoenmaterialen niet vooraf berekenbaar en moet derhalve vóór het gebruik worden getest.
· Doordringingstijd van het handschoenmateriaal
De precieze penetratietijd kunt u te weten komen bij de handschoenfabrikant; houd er rekening mee.
· Oogbescherming: Veiligheidsbril
· Lichaamsbescherming:
Draag geschikte beschermende werkkleding.
Bij hantering van heet/gesmolten product tegen hitte beschermende beschermingskleding.
RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen
· 9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen
· Algemene gegevens
· Voorkomen:

Vorm:	vast
Kleur:	verschillend, naargelang van kleuring
Reuk:	zwak
Geurdrempelwaarde:	niet bepaald

· pH-waarde: niet van toepassing

· Toestandsverandering
Smeltpunt/smeltbereik: niet van toepassing

Kookpunt/kookpuntbereik: niet van toepassing

· Vlampunt: niet van toepassing

· Ontvlambaarheid (vast, gasvormig): Niet bepaald.

· Ontstekingstemperatuur: niet bepaald

· Ontbindingstemperatuur: niet bepaald

· Zelfonsteking: Het produkt is niet uit zichzelf ontbrandend.

· Ontploffingsgevaar: De verrijking met fijn stof kan, bij de aanwezigheid van lucht, tot stofexplosiegevaar leiden.

· Ontploffingsgrenzen:
onderste: Niet bepaald.

bovenste: niet bepaald

· Brandbevorderende eigenschappen Niet als oxiderend ingedeeld

· Dampspanning: Niet bruikbaar.

Dichtheid bij 20°C: > 1 g/cm³

(Vervolg op blz. 5)

NL

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 18.10.2012

Handelsnaam: ABS-ESD7

(Vervolg van blz. 4)

· Oplosbaarheid in/mengbaarheid met:	
Water:	niet oplosbaar
· Viscositeit	
dynamisch:	niet van toepassing
kinematisch:	niet van toepassing
· 9.2 Overige informatie	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

- **10.1 Reactiviteit**
- **10.2 Chemische stabiliteit**
- **Thermische ontbinding / te vermijden omstandigheden:**
Geen ontleding bij opslag en handling volgens voorschrift.
Schok, wrijving, hoge temperaturen, ontstekingsbronnen en electrostatisch opladen vermijden.
- **10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties**
Bij verhitting boven het ontbindingspunt kunnen toxische dampen vrijkomen.
- **10.4 Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten:**
Koolmonoxyde (CO) en Kooldioxyde (CO₂)
Cyaanwaterstof (blauwzuur)
Koolwaterstoffen
in sporen mogelijk.
Styreen
Acrylnitril
Fenol
Acetofenon
Acrylmonomeres, Acrylcompounds

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

- **11.1 Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**
- **Primaire irriterende werking:**
- **Op de huid:** Stof kan tot mechanische irritaties leiden.
- **Aan het oog:** Stof kan tot mechanische irritaties leiden.
- **Overgevoeligheid:** Geen effect van overgevoeligheid bekend.
- **Aanvullende toxicologische informatie:**
Bij deskundige omgang en gebruik volgens voorschrift veroorzaakt het produkt op grond van onze ervaring en de ons toegankelijke informaties geen schadelijke effecten voor de gezondheid.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

- **12.1 Toxiciteit**
- **Aquatische toxiciteit:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **12.2 Persistentie en afbreekbaarheid** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **12.3 Bioaccumulatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **12.4 Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
WGK 1 (D) (Zelfclassificatie): Weinig gevaarlijk voor water.

(Vervolg op blz. 6)

NL

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 18.10.2012

Handelsnaam: ABS-ESD7

(Vervolg van blz. 5)

Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

· 12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**· PBT:** Niet bruikbaar.**· zPzB:** Niet bruikbaar.**· 12.6 Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.**RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering****· 13.1 Afvalverwerkingsmethoden****· Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.**· Europese afvalcatalogus**

De afvalcode volgens de Europese afvalcatalogus (EAC) hangt af van de herkomst en de processtap.

· Niet gereinigde verpakkingen:**· Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.**RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer****· 14.1 VN-nummer****· ADR, IMDG, IATA** vervalt**· 14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN****· ADR** vervalt**· IMDG, IATA** vervalt**· 14.3 Transportgevaarenklasse(n)****· ADR, IMDG, IATA****· klasse** vervalt**· 14.4 Verpakkingsgroep:****· ADR, IMDG, IATA** vervalt**· 14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Niet bruikbaar.**· 14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij****MARPOL 73/78 en de IBC-code** Niet bruikbaar.**· Transport/verdere gegevens:**

Geen gevaar overeenkomstig de bovengenoemde verordeningen.

· VN "Model Regulation":

-

RUBRIEK 15: Regelgeving**· 15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel****· Nationale voorschriften:****· CPR/BRZO:** Richtlijn 96/82/EG is niet van toepassing.**· Gevaarklasse v. water: WGK 1 (D) (Zelfclassificatie):** Weinig gevaarlijk voor water.**· Aanvullende voorschriften, beperkingen en verbodsverordeningen**

The monomer compounds of this product are listed in:

Toxic Substance Control Act TSCA (USA)

Canadian Domestic Substance List DSL

Existing and New Chemical Substance List ENCS (Japan)

Australian Inventory of Chemical Substances AICS (Australia)

(Vervolg op blz. 7)

NL

datum van de druk: 18.10.2012

Herziening van: 3: .32.2012

Handelsnaam: ABS-ESD7

(Vervolg van blz. 6)

Korean Existing Chemicals List KECL· **15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.**RUBRIEK 16: Overige informatie**

Alle gegevens betreffende ons product zijn naar beste weten vermeld en zijn naar onze mening betrouwbaar. Er wordt echter expliciet noch impliciet, géén garantie gegeven inzake de nauwkeurigheid van de gegevens of de resultaten die met de gegevens kunnen worden bereikt. Het blijft de verantwoordelijkheid van de gebruiker de veiligheid, giftigheid en geschiktheid zelf te bepalen.

· **Blad met gegevens van de afgifte-sector**

C.S.B. GmbH   Tel.: +49-2151-652086-0

Parkstrasse 29   Fax: +49-2151-652086-9

D-47829 Krefeld

Duitsland

· **contact-persoon:** Abteilung Labor· **Afkortingen en acroniemen:***ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals*· *** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**

NL